Trafikförvaltningen
Strategisk Utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-04-03

Ärende
TN 2020-0240

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2020-05-26, punkt 16

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna angående hot och våld mot personal i kollektivtrafiken

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna har i skrivelse angående hot och våld inom kollektivtrafiken, daterad 2020-02-18, ställt frågor om rutiner gällande hot och våld mot personal inom kollektivtrafiken och i detta ärende återkommer förvaltningen med förslag till svar på nämnda skrivelse.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från Socialdemokraterna daterad 2020-02-18.

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

Socialdemokraterna har efterfrågat svar på följande frågor gällande hot och våld mot personal inom kollektivtrafiken.

-Vilka krav ställs i upphandlingarna för att säkerställa personalens trygghet?
-Vilka krav ställs i upphandlingarna för att garantera ett gott arbetsgivarskap gentemot personalen?
-Vilka åtgärder kan SL och trafikförvaltningen genomföra redan nu för att öka personalens trygghet?

Trygghet är ett prioriterat område inom hela SL-trafiken. I samtliga trafikavtal ställer trafikförvaltningen krav på trafikutövarens organisation, kompetens, och resurser för trygghetsarbete. Trafikförvaltningen och trafikutövarna arbetar aktivt och gemensamt i syfte till att minska hot och våld mot resenärer och personal genom en rad insatser och samverkansprojekt med övriga samhällsaktörer.

Trafikförvaltningen har det övergripande ansvaret för att tillse att resenärer och personal känner sig trygga i SL-trafiken. Trafikutövarna har också ett stort ansvar för att arbeta för en trygg miljö och har det fulla arbetsgivar- och arbetsmiljöansvaret för egen personal.

Trafikförvaltningen kravställer att trafikutövarna ska utföra uppdraget i enlighet med gällande lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter, domar, myndighetsbeslut och myndighetspraxis (inklusive sådana som följer av tillämplig EU-rätt och Europeiska Unionens institutioner och myndigheter). Trafikutövarna förväntas vara en professionell aktör med iakttagande av god sed inom de respektive branscher och områden som omfattas. Vidare ska trafikutövarna, i samråd med trafikförvaltningen, föreslå, vidta och följa upp förbättringsåtgärder i syfte att förebygga återkommande problem inom uppdraget.

Trafikförvaltningen tillhandahåller tjänster som stödjer och underlättar för trafikutövarna att säkerställa personalens trygghet. Hela trygghetsfunktionen på SL är uppbyggd för att säkra resenärers och trafikutövarnas personals trygghet. I trygghetsfunktionen ingår Trygghetscentralen, trygghetsvärdar, ordningsvakter och väktare.

För att nå -trafikförvaltningens övergripande trygghetsmål och öka tryggheten för både resenär och trafikutövarnas personal pågår och vidtas bland annat följande trygghetsåtgärder:

- Utökad tekniskt stöd, som exempelvis utökad kamerabevakning och kroppskameror.
- Utökad samverkan mellan trafikutövarens personal och SL:s Trygghetscentral och dess trygghetsresurser.
- Strategiska och operativa samverkansmöten för identifiering av olika trygghetssatsningar på kort- och lång sikt.
- Utbildningsinsatser för personal inom området trygghet
- Tydligare trygghetskrav ställs i kommande trafikavtal som därmed medför att trafikutövarna får ett tydligare och större ansvar inom trygghetsområdet.
- Utveckling av mätningar, analyser och statistik inom trygghetsområdet för tydligare, gemensam helhetsbild.

Sara Catoni
Tf. förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Region Stockholm

SKRIVELSE
2020-02-18

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden

Skrivelse angående hot och våld inom kollektivtrafiken

Hot och våld är ett stort problem för personalen inom kollektivtrafiken. Personal ombord på tåg och bussar ligger över genomsnittet när det gäller anmälda arbetsolyckor som har lett till sjukskrivning och orsakats av hot eller våld. 19 procent av anmälda arbetsolyckor för buss och spårvagnsförare med sjukfrånvaro som konsekvens orsakades av hot eller våld på arbetsplatsen i jämförelse med 7 procent i genomsnitt för alla förvärvsarbetare.

Även i stockholmsregionen är det här ett problem. Här finns problem med ensamarbete för stationsvärdar men även tekniska hjälpmedel som inte är optimala. Vi får larmrapporter om larmknappar i tunnelbanan som inte är kopplade till GPS-system så man inte vet exakt vart tåget befinner sig och om arbetstelefoner på Roslagsbanan som inte har uppkoppling på hela sträckan.

Men det finns saker att göra för att öka tryggheten för vår personal. Vi socialdemokrater driver flera viktiga åtgärder där krav på god arbetsmiljö i upphandlingen med förbud för ensamarbete i roller som är särskilt utsatta är en viktig del. När dessa krav ställs i upphandlingarna så kommer entreprenörerna ta fram kalkyler därefter. Den situation vi har idag är istället den rakt motsatta där entreprenörer lägger låga bud för att vinna upphandlingar och resultatet blir besparingar på personalen och deras arbetsmiljö. En annan viktig del är att införa påstigning bak på bussarna. Det är i valideringssituationen som mycket av konflikter med busschaufförer uppstår och inför vi påstigning i övriga dörrar kommer den konflikten försvinna.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi ställa följande frågor

- Vilka krav ställs i upphandlingarna för att säkerställa personalens trygghet?
- Vilka krav ställs i upphandlingarna för att garantera ett gott arbetsgivarskap gentemot personalen.
- Vilka åtgärder kan SL och trafikförvaltningen genomföra redan nu för att öka personalens trygghet?